

Valtuustoaloite ruokarukouksen ja muun seurakunnan kanssa tehtävän yhteistyön palauttaminen Sotkamon varhaiskasvatukseen

KHALL 22.11.2022 § 240

Kasvatusjohtaja

Hallintosäännön 18 luvun 2 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Kuntalaissa ei säädetä valtuutetun tai muun luottamushenkilön aloiteoikeudesta. Valtuutettu saa vireille asioita tekemällä valtuusto aloitteen.

Kuntalain 23 §:n mukaan valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.

Seuraava kesken oleva aloite tuodaan nyt käsittelyyn:

Valtuustoaloite

Sotkamon Kristillisdemokraattien valtuutetut 31.5.2022

” Ruokarukouksen ja muun seurakunnan kanssa tehtävän yhteistyön palauttaminen Sotkamon varhaiskasvatukseen
Sotkamossa evankelisluterilaiseen seurakuntaan kuuluu noin 80 prosenttia Sotkamon kunnan väestöstä. Lisäksi ortodoksiseen ja helluntaiseurakuntaan sekä muihin kristillisiin kirkkokuntiin kuuluu muutama prosentti väestöstä.

Pandemian myötä Sotkamon varhaiskasvatuksessa seurakunnan kanssa tehtävä yhteistyö on vähentynyt.

Opetushallituksen ohjeistuksen muutos vuonna 2017 on tehnyt kunnista varovaisia toteuttamaan minkäänlaista uskonnollista opetusta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Vasta suuren kohun myötä Suvivirtta on jälleen uskallettu veisata Suomen kouluissa. Vähemmälle huomiolle on jäänyt, että varhaiskasvatuksessa on luovuttu ruokarukouksen lukemisesta. Tilalle on tullut ruokalorut. Tämä voi kuitenkin kristillisen vakaumuksen edustaville lapsille olla jopa taruolentojen palvelemiseen viittaava toimenpide.

Esitämme, että

1. Sotkamon kunnan tulisi selvittää Sotkamon evl. seurakunnan kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen koronadandemiaa edeltävälle tasolle.
2. Sotkamon kunnan tulee mahdollistaa valtäväestömme eli kristillisistä kodeista olevien lasten mahdollisuus osallistua ruokarukoukseen, erityisesti varhaiskasvatuksessa, ennen yhteistä ruokahetkeä.
3. Samalla kunnan tulee arvioida mahdollisuus hankkia myös

ostopalveluna päivähoitoa esim. kristillisiltä seurakunnilta, mikäli niillä on siihen resurssia.

4. Kotihoidontuen kuntalisän käyttöönotto on myös syytä arvioida uudelleen”.

Aloitteet käsittely:

Ville Manninen
kasvatusjohtaja

Minna Rautio
päiväkodin johtaja

Heikki Niskanen
päiväkodin johtaja

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on tehnyt syksyllä 2022 päätöksen tapauksessa, jossa päiväkotiryhmä syrji uskontokuntaan kuulumatonta lasta. Tiedotteessaan yhdenvertaisuusvaltuutettu korostaa varhaiskasvatuksen järjestäjän velvollisuutta huolehtia jokaisen lapsen mahdollisuudesta osallistua vakaumuksesta riippumatta yhdenvertaisesti päiväkodin toimintaan. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että uskonnollisten tilaisuuksien aikana on järjestettävä luonteeltaan vastaavaa vaihtoehtoista toimintaa.

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän on järjestettävä uskonnollisten tilaisuuksien aikana vaihtoehtoista ja mielekästä toimintaa. Vaihtoehtoisen uskonnottoman toiminnan tulee olla luonteeltaan ja tavoitteiltaan mahdollisimman samankaltaista ilman uskonnollista sisältöä, kuin siinä tilaisuudessa, jonka tilalle muuta toimintaa järjestetään. Huoltajille tulee myös tiedottaa näistä asioista hyvissä ajoin.

Valtuustoaloitteeseen vastaamme seuraavasti:

1. Sotkamon kunnan tulisi selvittää Sotkamon evl. seurakunnan kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Koronarajoitustoimien vuoksi osallistumista päiväkodin ulkopuolisiin tilaisuuksiin jouduttiin rajoittamaan. Myös päiväkodissa vierailut rajattiin mahdollisimman vähiin, jotta fyysisiä kontakteja voitiin välttää. Vastauksena aloitteeseen voidaan todeta, että seurakunnan vierailut ovat palautuneet varhaiskasvatukseen arkeen koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Varhaiskasvatukset yhteistyömuodot seurakunnan kanssa ovat seurakunnan vierailut päiväkodilla noin kerran kahdessa kuukaudessa sekä seurakunnan järjestämiin tapahtumiin osallistuminen.

2. Sotkamon kunnan tulee mahdollistaa valtaväestömme eli kristillisistä kodeista olevien lasten mahdollisuus osallistua ruokarukoukseen, erityisesti varhaiskasvatuksessa, ennen yhteistä ruokahetkeä.

Sotkamon varhaiskasvatussuunnitelmassa kirjoitetaan katsomuskasvatuksesta seuraavasti: *Varhaiskasvatuksen katsomuskasvatuksessa yhteisen tutustumisen kohteena ovat lapsiryhmässä läsnä olevat uskonnot ja muut katsomukset. Lasten kanssa voidaan tarkastella myös laajemmin uskontoja ja katsomuksia. Vastaavasti tarkastellaan uskonnottomuutta.*

Tavoitteena on edistää keskinäistä kunnioitusta ja ymmärrystä eri katsomuksia kohtaan sekä tukea lasten kulttuuristen ja katsomuksellisten identiteettien kehittymistä. Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin katsomuksiin ja niihin liittyviin perinteisiin. Luontevia tapoja tarkastella katsomuksia ovat esimerkiksi vuodenkiertoon liittyvät juhlat ja tapahtumat sekä päivittäiset tilanteet, kuten pukeutuminen tai ruokailu. Lasten ihmettelulle annetaan tilaa, ja heidän kanssaan pohditaan heitä askarruttavia elämänskysymyksiä.

Katsomuskasvatuksessa tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, katsomuksia ja arvoja kuullen ja kunnioittaen. Katsomuskasvatus tukee muun muassa lasten kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun sekä ajatteluun ja oppimiseen liittyvää laaja-alaista osaamista.

Varhaiskasvatuksen päivittäisissä rutiineissa täytyy kuitenkin huomioida arjen sujuva ja turvallinen järjestäminen. Ruokailutilanteessa henkilöstö on sidottu ruuan jakeluun, tarjoiluun, lasten avustamiseen sekä ruokailun valvontaan. Mitä pienemmistä lapsista on kysymys, sitä enemmän nämä tehtävät sitovat henkilökuntaa. Ryhmän jakaminen päivittäinen niin, että ruokailuun valmistautuminen voitaisiin järjestää jokaiselle katsomukselle yksilöllisesti ja turvallisesti, ei ole varhaiskasvatuksen arjessa nykyisillä henkilöstöresursseilla mahdollista.

3. Samalla kunnan tulee arvioida mahdollisuus hankkia myös ostopalveluna päivähoitoa esim. kristillisilta seurakunnilta, mikäli niillä on siihen resurssia.

Ostopalveluiden hankkiminen tehdään aina tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Jos perhe toivoo ostopalvelupaikkaa sellaisesta päiväkodista, jossa on erityinen painotus, se voidaan hankkia.

4. Kotihoidontuen kuntalisän käyttöönotto on myös syytä arvioida uudelleen.

Sotkamon kunnanvaltuusto on päättänyt kotihoidontuen kuntalisän maksamisen lopettamisesta osana talouden tasapainottamisohjelmaa 2016. Tilanteessa ei ole tullut muutosta kunnan käyttötalouden osalta vaan talouden tasapainottamistoimenpiteitä on jatkettu edelleen.

Lisätietoja asiasta antaa kasvatusjohtaja Ville Manninen, puh. 044 750 2298 tai ville.manninen@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että edellä esitelty vuoden 2022 lopussa kesken oleva aloite on asianmukaisesti käsitelty ja annettu riittävä selonteko asiaan liittyen.

Kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että sivistysjohtaja Merja Ojalampi oli asiantuntijana asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Otteet

Kunnanvaltuusto

KVALT 29.11.2022 § 110

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sami Mähönen ilmoitti esteellisyydestään tämän asian käsittelyssä ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi valtuustosalista. Sami Mähönen on yhteisöjävi Sotkamon seurakunnan kirkkoneuvoston jäsenenä.

Valtuutettu Sami Kilpeläinen esitti perussuomalaisten valtuustoryhmän ja Juho Lukkarin kannattamana aloitteen palauttamista sivistystoimen lautakunnalle ja sieltä kunnanhallitukselle.

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti Sami Kilpeläisen esityksen aloitteen palauttamisen sivistystoimen lautakunnalle ja sieltä kunnanhallitukselle.

Merkittiin, että tämän asian käsittelyn yhteydessä kuultiin sivistysjohtaja Merja Ojalammia ja kunnanjohtaja Mika Kilpeläistä.

Otteet

Sivistystoimenlautakunta

SIVLTK 16.03.2023 § 30

Sivistysjohtaja

Ehdotus

Sivistystoimen lautakunta keskustelee aloitteesta, tekee päätöksen ja antaa käytännön ohjeistuksen kasvatusjohtajalle ja esittää päätöksen edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

Kokouksessa annettu
ehdotus

Sivistystoimen lautakunta päättää, että

1) edellä esitelty vuoden 2022 lopussa kesken oleva aloite on asianmukaisesti käsitelty ja asiaan liittyen on annettu kattava selonteko. Sivistystoimen lautakunta esittää päätöksen edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle hyväksyttäväksi.

2) lisäksi sivistystoimen lautakunta ohjeistaa kasvatusjohtajaa ja päiväkodin johtajia arvioimaan, tuleeko tulevissa varhaiskasvatussuunnitelmissa tai osana päivittäistä toimintaa varata esim.

lyhyt rauhoittumisen hetki ruokailutilassa tai edellisen toiminnan päättyessä jossakin muussa tilassa. Ruokailuhetki itsessään on tärkeä kasvatustilanne ja tämä edistäisi ruoan kunnioittamista sekä toisia ruokailijoita huomioivien pöytätapojen oppimista.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Otteet

Kunnanhallitus

Aloitteen toinen käsittely:

KHALL 21.03.2023 § 60

349/00.02.00/2022

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä omalta osaltaan sivustustoimen lautakunna ehdotuksen ja esittää kunnanvaltuustolle, että edellä esitelty vuoden 2022 lopussa kesken oleva aloite on asianmukaisesti käsitelty ja on annettu riittävä selonteko asiaan liittyen

Kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus

Päätös

Puheenjohtaja esitti, että esityslistalla oleva § 71 Valtuustoaloite ruokarukouksen ja muun seurakunnan kanssa tehtävän yhteistyön palauttaminen Sotkamon varhaiskasvatukseen käsitellään seuraavana asiana. Asiat numeroidaan muutetun käsittelyjärjestyksen mukaisesti. Asioiden käsittelyjärjestysmuutos hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus päätti ottaa asian esittelijän ehdotuksesta käsiteltäväksi hallintosäännön 17 luvun 16 §:n mukaisena kokouskutsussa mainitsemattomana asiana.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että sivistysjohtaja Merja Ojalampi ja kasvatustoiminnan johtaja Ville Manninen olivat asiantuntijoina asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Otteet

Kunnanvaltuusto
